

Izglītības un zinātnes ministrija

Vaļņu iela 2, Rīga, LV - 1050, tālr. 67226209, e-pasts pasts@izm.gov.lv, www.izm.gov.lv

Pedagogu darba samaksas pilnveides darba grupas
sanāksmes protokols Nr.5

2021.gada 28.janvārī

Sanāksme notiek attālināti.

- Sanāksmi vada: Līga Buceniece, Izglītības un zinātnes ministrijas (turpmāk – IZM) Izglītības departamenta direktore, darba grupas vadītāja
- Sanāksmi protokolē: Mārīte Rozenštoka, IZM Izglītības departamenta vecākā eksperte
- Piedalās: Ivars Balamovskis, Rīgas pilsētas Izglītības pārvaldes priekšnieks, departamenta direktora vietnieks
Modra Jansone, IZM Izglītības departamenta vecākā eksperte
Igoris Grigorjevs, Ogres 1. vidusskolas direktors
Dace Kalsone, IZM Izglītības departamenta direktora vietniece izglītības statistikas un finanšu plānošanas jomā, darba grupas vadītājas vietniece
Edīte Kanaviņa, Gulbenes novada Izglītības pārvaldes vadītāja
Gunta Lāce, Neatkarīgās izglītības biedrības pārstāve, Limbažu valsts ģimnāzijas direktore
Guntis Mačtams, Ventspils novada domes priekšsēdētāja 1. vietnieks, Ugāles vidusskolas direktora vietnieks izglītības jomā
Agija Nika, IZM Izglītības departamenta vecākā eksperte
Inītra Pavloviča, IZM Finanšu departamenta vecākā eksperte
Inga Vanaga, Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības priekšsēdētāja
Lelde Zemberga, IZM Izglītības departamenta vecākā eksperte
- Uzaicinātie: Mārtiņš Bitāns, Latvijas Bankas Monetārās politikas pārvaldes vadītāja vietnieks
Lāsma Ūbele, Latvijas Pašvaldību savienības Padomniece finanšu un ekonomikas jautājumos
Sarmīte Joma, Jelgavas Izglītības pārvaldes vadītājas vietniece, galvenā speciāliste pirmsskolas izglītības jautājumos
Vineta Jonīte, Rīgas 49. pirmsskolas izglītības iestādes vadītāja
Daina Kājiņa, Privāto pirmsskolas izglītības iestāžu asociācijas vadītāja
Indra Pelle, Rīgas Domes Izglītības, kultūras un sporta departamenta Izglītības pārvaldes Pirmsskolu nodaļas galvenā speciāliste
- Nepiedalās: Ināra Dundure, Latvijas Pašvaldību savienības padomniece izglītības un kultūras jomā

Rūdolf Kalvāns, Latvijas izglītības vadītāju asociācijas
prezidents
Reinis Znotiņš, IZM parlamentārais sekretārs

2021.gada 28.janvārī sanāksme sākas plkst. 9:30.

Sanāksmes atklāšana – L.Buceniece

IZM Izglītības departamenta direktore L.Buceniece atklāj sanāksmi (pielikumā sanāksmes prezentācija) un izsludina sanāksmes darba kārtību (pielikumā).

1. Iepriekšējās sēdes protokola apstiprināšana

Ziņo: L.Buceniece

Nolēma:

1.1. Apstiprināt 2021.gada 14.janvāra Pedagogu darba samaksas pilnveides darba grupas sēdes protokolu.

2. Starptautiskais salīdzinājums

Diskutē: tikšanās dalībnieki

Darba grupas dalībnieki iepazīstas ar kontaktstundu starptautisko salīdzinājumu, vienlaikus atzīmē, ka pie šiem datiem būs lietderīgi atgriezties nākamajā darba grupas sanāksmē, kad tiks diskutēts par skolotāju slodzēm.

3. Par pirmsskolas izglītības jautājumiem

Ziņo: M.Jansone

M.Jansone informē par to, kā varētu manīties finansējuma aprēķins pirmsskolas 5-6.gadīgo bērnu skolotājiem. Šobrīd MK noteikumi Nr. 447 paredze finansējuma aprēķinu uz katru pašvaldības izglītības iestādei (turpmāk – PII). Šobrīd IZM rīcībā nav informācijas par to, kādi ir grupiņu darba laiki konkrētā PII, tādēļ uz visām pirmsskolas izglītības programmas īstenošanas vietām tie aprēķinātas pirmsskolas skolotāju darba likmes atkarībā no bērnu skaita, bet neņemot vērā reālās grupiņu darbībai nepieciešamās skolotāja darba stundas, kas rada zināmu nevienlīdzību. Tādēļ ir priekšlikums pirmsskolas skolotāju likmju aprēķinu veikt uz pašvaldību. Ja darba grupā būtu atbalsts, tad IZM varētu piedāvāt šādas pārmaiņas jau ar š.g. 1.septembri, grozot MK noteikumus Nr. 447.

M.Jansone turpinot informē, ka nākamais jautājums ir saistīts ar administratīvi teritoriālo iedalījumu (turpmāk – ATR). Šobrīd pirmsskolas skolotāju likmju aprēķins tiek veikts 7 teritoriālajiem iedalījumiem, t.i. Rīgai uz 16,5 bērniem tiek aprēķināta viena skolotāja likme, bet teritorijās ar ļoti mazu iedzīvotāju blīvumu – uz 10 bērniem. Lai risinātu šo nevienlīdzību, tiek piedāvāts pakāpeniski samazināt bērnu skaitu uz kuru aprēķina skolotāja darba likmi, saglabājot teritorijās ar ļoti mazu iedzīvotāju blīvumu attiecību 10:1, bet mazinot šo attiecību Rīgai un citām valstspilsētām. Tiek izteikts priekšlikums esošo bērnu skaita attiecību pret skolotāju slodzi mazināt pakāpeniski, t.i. veidot grafiku attiecībā uz minēto proporciju. Speciālajām pirmsskolas programmām ir plānots aprēķināt divas skolotāju likmes uz bērnu skaitu, atbilstoši MK noteikumos Nr. 591 noteiktajam speciālo grupu lielumam.

G.Mačtams norāda, ka šobrīd ATR iedalījuma ceturtnā grupā būtu jāskata ne tikai teritorijas pie Eiropas Savienības ārējās robežas, bet arī teritorijas, kurās ir mazs iedzīvotāju blīvums. L.Buceniece atbild, ka aprēķinu procesā noteikti tiks vērtēti, lai nenotiktu esošā finansējuma samazinājums. M.Jansone papildina, ka jau iepriekšējā darba grupas sēdē tika rādīts aprēķina modelis, kurā tiek veikts finanšu ietekmes novērtējums ar mērķi, lai jaunais aprēķins nesamazinātu valsts finansētās skolotāju likmes un lai finansējums nevienam novadam nesamazinātos.

M.Jansone turpinot, informē ka tiek plānots pārskatīt arī skolotāju logopēdu valsts finansētās likmes, piemēram, no esošā aprēķina 200 bērni uz vienu logopēda likmi pāriet uz 160 bērniem vienu logopēda likmi. Šāds aprēķins palielinātu valsts apmaksāta logopēda pakalpojumu pirmsskolā. Tie plānots arī piemaksu fonds pašvaldībai, no kura nodrošināt piemaksas pedagogiem speciālajās grupās un kvalitātes pakāpju piemaksas. Nākamais svarīgais punkts ir domāt par PII skolotāju darba stundas izmaksas pakāpenisku izlīdzināšanu ar pārējo vispārējās izglītības skolotāju vienas darba stundas izmaksu. Ja tiek plānots to darīt jau ar 2021.gada 1.septembrī, piemēram, palielinot PII skolotāju darba stundas izmaksu par 5%, tad PII skolotāju zemākai algas likmei būtu jābūt 872 eiro (zemākā darba algas likme vispārējās izglītības skolotājiem no 01.09.2021. ir 830 eiro, kas nozīmē darba stundas izmaksu vispārējā izglītībā 6.91 eiro un PII 5.18 eiro, ja stundas izmaksu PII skolotājiem palielina par 5%, tad tā ir 5,44 euro un atbilstoši zemākā algas likme 872 eiro). Līdz ar to četriem mēnešiem 2021.gada septembrī-decembrī būtu indikatīvi papildus nepieciešami valsts budžetā apmēram 508 085euro. Šajā aprēķinā gan vēl nav iekļautas privātās PII, uz kurām attiektos tieši tāds aprēķina princips, gan arī speciālo skolu pirmsskolas skolotāji. Šis ir piemērs tam, kā varētu tikt plānota PII skolotāju darba stundas izmaksas pakāpeniska izlīdzināšanu ar pārējo vispārējās izglītības skolotāju vienas darba stundas izmaksu.

Diskusijai darba grupai un pieaicinātajiem ekspertiem tiek uzdots papildus jautājums par pieaugušo skaitu uz bērnu skaitu.

S.Joma izsakās, ka ir svarīgi vienoties par kopīgu principu par to, kā aprēķina finansējumu, taču atļaujot darba organizācijai lokālo autonomiju pēc konkrētām vajadzībām. Būtu arī lietderīgi nodalīt tiešo darbu ar bērnu un sagatavošanās laiku. Normatīvais regulējums arī palīdzētu risināt jautājumu par pieaugušo skaitu uz bērnu skaitu. Attiecībā uz darba samaksas pielīdzināšanu, protams, būtu atbalstāma nekavējoša rīcība, taču arī izprotot fiskālo ietekmi, ir atbalstāma pakāpeniska un ļoti konsekventa pieeja. Jautājumā par bērnu skaitu grupā, S.Joma aicina izmantot turpmākai diskusijai to rāmi, kas jau tika izdiskutēts iepriekšējā darba grupā par PII jautājumiem.

I.Balamovskis izsakās, ka ir atbalstāma vienota pieeja finansējuma sadalījumā pašvaldībām, un pieļaujot pašvaldībām nepieciešamo autonomiju nepieciešamo pedagogu likmju noteikšanā, atbilstoši bērnu skaitam PII grupiņā un grupiņas darba ilgumam. Tāpat arī ir svarīgs jautājums par profesionālo kvalifikāciju palīgpersonālam PII darba organizācijā.

I.Grigorjevs lūdz skaidrojumu par ATR koeficientiem, jo grupiņu piepildījums pilsētās ir vienāds, un izsaka priekšlikumu ņemt vērā dzīvotāju blīvumu saistībā ar ATR koeficientiem. L.Buceniece pateicas par šo priekšlikumu.

D.Kājiņa izsakās, ir būtiski pāriet uz pieeju par pieaugušo skaitu uz bērnu skaitu. Būtu labi tajā ņemt vērā skolotāju skaitu un skolotāju palīgu skaitu. Līdz trim gadiem būtu viena proporcija un vecākiem par trim gadiem atkal šai proporcijai jābūt citādākai.

I.Vanaga izsakās, ka tiešām būtu lietderīgi atgriezties pie tā, ko diskutēja PII darba grupā attiecībā uz grupiņu izmēriem, tik pat svarīgi arī ir ievērot ATR kritērijus, tomēr tiem būtu jābūt atšķirīgiem no vispārējās izglītības līmeņa. Aplūkojot PII darba grupas tās arī varētu būt ne tik lielā detalizācijā, bet šo iepriekšējās darba grupas rezultātu būtu lietderīgi izmantot.

S.Joma izsakās, ka finansējuma kontekstā būtu laba proporcija viens pieaugušais pret 12 bērniem, tomēr jaunākajā posmā, kur finansējums ir tikai pašvaldību pārziņā, būtu atkal cita pieeja. Šeit atkal paliek dibinātāja un iestādes kopīga diskusija un risinājuma meklēšana.

M.Jansone izsakās, ka tomēr vienotu visiem proporciju 12 bērni nevaram uzreiz ieviest, jo tad būtu pašvaldības, kurām samazinātos valsts finansējums 5. – 6. gadīgo bērnu skolotājiem. Tāpēc būtu jā saglabā attiecība 10:1 tām pašvaldībām, kur šobrīd aprēķinā tiek pielietota minētā attiecība. Ja pieaugušo skaita attiecība pret bērnu skaitu būs kā normatīvais akts, tad tas attieksies uz visa vecuma bērnu grupiņām visu dibinātāju PII.

L.Buceniece izsakās, ka arī būtu lietderīgi piedāvāt aprēķinus arī par bērniem līdz piecu gadu vecumam, neatkarīgi no tā, ka šo posmu finansē pašvaldība, jo tik līdz kā principi ir noteikti normatīvajā aktā, tie attiektos uz visām vecuma grupām. L.Buceniece atgādina, ka PII darba grupā arī bija priekšlikums noteikt, ka pirmskolas skolotāja darba slodzē ir **ne mazāk kā 4** apmaksātas darba stundas nodarbību sagatavošanai” un aicina izteikties.

I. Vanaga izsakās, ka būtu tomēr nepieciešams noteikt slodzes sadalījumu normatīvajā aktā Būtu lietderīgi arī ļoti konkrēti saturiski norādīt, kas ir iekļauts gatavošanās laikā, t.i. šajās četrās stundās.

S.Joma izsakās, ka būtu labi norādīt procentus un to, ka vārdus "ne mazāk 10% gatavošanās u.c. pienākumiem". Noteikti pašvaldība var maksāt vairāk, taču būtu labi atzīmēt tieši "ne mazāk" un dot tiesības iestādes vadītājam sadarbībā ar pašvaldību noteikt šo daļu.

V.Jonīte atbalsta to, ka pašvaldības tiesības lokāli tiek saglabātas. Būtu lietderīgi redzēt arī viena bērna izmaksas pirmskolas līmenī.

I.Grigorjevs atbalsta ne mazāk par 10% risinājumu un sakrīt arī ar vispārējās izglītības idejām.

M.Jansone kopsavelkot, izsakās, ja spējām vienoties par šo proporciju, tad šos grozījumus varētu veikt jau šajā rudenī un piedāvāt šim gadam. Ja tomēr vēlamies šogad jau citu proporciju (15%, 20% u.tml.), tad tas šogad nebūtu iespējams, jo 2021.gada budžets jau ir fiksēts.

Nolēma:

3.1. Veikt aprēķina modelēšanu diviem teritoriālajiem iedalījumiem ar bērnu skaita attiecību pret skolotāja likmi 10:1 un 12:1

3.2. Līdz 4.februārim piedāvāt darba grupas pārstāvjiem *Excel* failu, kurā būtu iespēja novados pašiem pārliecināties par finansējuma izmaiņām.

4. Netiešās izmaksas izglītības iestāžu līmenim. Savstarpējo norēķinu jautājums

Ziņo: D.Kalsone, L.Ūbele

D.Kalsone informē, ka, pateicoties darba grupas atbalstam, ir sagatavoti MKN Nr. 934 grozījumi, kas ir jau saskaņošanas procesā IZM, lai tālāk varētu uzsākt institucionālo saskaņošanu ar Finanšu ministriju un Centrālās statistikas pārvaldi, ar ko ir notikušas vairākas tikšanās, lai konceptuāli saprastu kā mūsu darba grupas priekšlikumi atbilst kopējam MKN Nr. 934 ietvaram. Taču saglabājas atvērts jautājums, kā tālāk tiešās un netiešās izmaksas varētu sakārtot izglītības iestāžu līmenī, jo pateicoties Latvijas Pašvaldību savienības iesniegtajam viedoklim, ir secināms, ka transporta pārvadājumi tiek uzskaitīti tikai novadu līmenī. Tāpat ir aktuāls jautājums, kā varētu vienkāršot savstarpējos norēķinus izglītības jomā.

L.Ūbele informē, ka nav problēmu nodrošināt netiešo izmaksu uzskaiti pašvaldību līmenī, bet LPS ieskatā izmaksas izglītojamo ēdināšanai un pārvadājumiem, kas ir lielākās netiešo izmaksu pozīcijas, nav skatāmas izglītības iestāžu līmenī. Lēmumus par izglītojamo ēdināšanu (par brīvpusdienām) un pārvadājumiem (par pārvadājumiem bez maksas vai ar daļēju maksu) pieņem pašvaldība. Šie lēmumi nav katras atsevišķās izglītības iestādes kompetencē, tās nevar tos ietekmēt, līdz ar to nav korekti ēdināšanas un pārvadājumu izmaksas ņemt vērā savstarpējā izglītības iestāžu darbības efektivitātes salīdzināšanā.

L.Ūbele informē, ka LPS aicina kā darba grupas lēmumu jautājumā par izglītības funkcijas tiešajām un netiešajām izmaksām formulēt šādi:

- 1) datus par katras pašvaldības izglītības funkcijas netiešajām izmaksām (izglītojamo ēdināšanai un pārvadājumiem) apkopot un analizēt tikai pašvaldību līmenī;
- 2) lai nodrošinātu precīzākus datus par izglītības funkcijas netiešajām izmaksām pašvaldību līmenī, atbalstīt IZM izstrādātos Ministru kabineta noteikumu Nr.934 "Noteikumi par budžeta izdevumu klasifikāciju atbilstoši funkcionālajām kategorijām" grozījumu priekšlikumus tālākai virzībai;
- 3) grozījumus Ministru kabineta 10.12.2019. noteikumos Nr. 599 "Noteikumi par oficiālās statistikas veidlapu paraugiem izglītības jomā", lai paplašinātu sniedzamo informāciju par katras izglītības iestādes izdevumiem, vērtēt kopsakarā ar izglītības kvalitātes vērtēšanas monitoringa sistēmas darbībai nepieciešamajiem datiem.

L.Ūbele uzsver: lai varētu savstarpēji salīdzināt izglītības iestāžu darbības efektivitāti un izdarīt korektus secinājumus, priekšnoteikums tam ir korekti dati.

Nolēma:

4.1. Līdz š.g. 4.februārim izpētīt MKN Nr. 418 "Kārtība, kādā veicami pašvaldību savstarpējie norēķini par izglītības iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem" metodoloģijas piemērošanu arī Valsts izglītības informācijas sistēmā apkopotajiem datiem par izglītības iestādēm un tālāk jau skolu monitoringa rīkā.

2021.gada 28.janvārī sanākumi slēdz plkst. 11:30.

Darba grupas vadītāja

L.Buceniece

Sanākumi protokolēja

M.Rozenštoka

28.01.2021. 17:09

1796

M. Rozenštoka

6704 7792; marite.rozenstoka@izm.gov.lv